

VÝTVARNÁ A LITERÁRNÍ SOUTĚŽ „NA CESTĚ“

Soutěž je rozdělena do tří kategorií:

- 1. stupeň základních škol: výtvarná část
- 2. stupeň základních škol: literární část
- Střední školy: literární část

Vážení přátelé,

zveme vás k účasti v soutěži **Na cestě**.

Je to téma, které můžete pojmout různě. Pro mladší žáky je určena kategorie výtvarná, pro starší literární. Soutěžní text může být psán prózou i poezií, literární styl je také libovolný.

Co si pod tématem představit? Co jsme si představovali my, když jsme soutěž vymýšleli?

Samozřejmě vzhledem k současným událostem nás jako první napadli lidé, kteří se vydali na cestu do Evropy hledat nový domov, který ztratili ve válce.

Ale na cestě nemusí být jen uprchlíci. Někdo se může stěhovat za prací, někdo následuje svoji rodinu. Někdo se vydal na cestu proto, že chce poznat svět a pestrost kultur, které zde žijí spolu nebo vedle sebe. Byl/a jsi už i ty někdy na cestě? Jaké dojmy to v tobě zanechalo? Chceš vyprávět svůj příběh? Nebo znáš někoho, kdo urazil dlouhou cestu, než ses s ním setkal/a poprvé? A kde jsme se tu vzali my? Kde a proč začala cesta našich předků? Vždyť příběh putování Praotce Čecha známe všichni. Přemýšlel/a jsi někdy o prvních osadnících na jiných kontinentech? Víš, že potomci Čechů odešli za lepším životem třeba do Texasu nebo Argentiny? Že tisíce věřících se každoročně vydávají na cestu, aby navštívili svá posvátná místa? Že často celé kmeny a národy putovaly desítky let z místa na místo, než se usadily? O tomhle všem může být naše soutěž.

Zamysli se. Co **pro tebe** znamená **cesta**?

Kam zaslat soutěžní příspěvky?

- Výtvarné práce prosím zašlete poštou či přineste osobně na tuto adresu: **Středisko Europe Direct Brno, Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Koblížná 4, 601 50 Brno**
- Literární práce můžete do střediska Europe Direct Brno zaslat poštou, přinést osobně, či zaslat elektronicky: eu.brno@kjm.cz.
- Termín pro doručení soutěžních příspěvků je 29. 2. 2016.

Vždy uveďte své jméno, věk, školu, třídu a emailovou adresu.

Technika zpracování a literární žánr jsou libovolné, rozsah literární práce by neměl přesáhnout 1,5 normostrany (2 700 znaků včetně mezer).

Do soutěže se mohou zapojit jednotlivci z celého Jihomoravského kraje.

Vybrané práce budou od 1. do 31. 3. 2016 vystaveny v Knihovně Jiřího Mahena v Brně a doplní tak výstavu fotografií „Migrantská Odyssea“. **Vítěze literární a výtvarné soutěže oceníme 23. 3. 2016 přímo v prostorách knihovny.** Od 9 hodin zde proběhne autorské čtení vybraných prací spojené s prohlídkou výstavy a debatou o migraci. Na tuto akci jsou zváni všichni soutěžící, jejich spolužáci a pedagogové (v závislosti na kapacitě sálu).

Na jaké ceny se můžete těšit? Připravili jsme si pro vás zajímavé knihy, deskové hry, puzzle a další.

V případě jakýchkoliv dotazů se na nás obračejte emailem gergelova@euroskop.cz, eu.brno@kjm.cz, či telefonicky na čísle 541 652 345.

NA CESTĚ

Za 1. pololetí minulého roku požádalo státy Evropské unie o azyl 368 805 lidí. Za celý rok 2015 to podle statistik zveřejněných Eurostatem bylo celkem 1 276 495 lidí (do statistik jsou započteny i opakované žádosti o azyl; u některých členských zemí nejsou data za poslední čtvrtletí ještě dostupná). Tito lidé pocházejí ze zemí, které se potýkají s chudobou, nesvobodou nebo válečným konfliktem. Za celý rok 2014 přitom v členských zemích Evropské unie požádalo o azyl pouze 627 780 lidí. To je však stále více než dvojnásobek oproti roku 2011, kdy začala statistická křivka strmě stoupat. Lidé přicházejí zejména ze Sýrie (19,5 %), Afghánistánu (6,6 %), Kosova (6,1 %), Eritree (5,9 %), Srbska (4,9 %) či Pákistánu (3,5 %).

Další skupinou těch, kdo míří do Evropy, jsou tzv. ekonomičtí migranti, kteří sem přicházejí za lepším životem. Doufají, že zde najdou obživu a pohodlnější život pro sebe a svou rodinu.

Ti, kteří utíkají např. před válečným konfliktem v Sýrii, se nejprve ocitnou ve velkých sběrných táborech, které zřizují vlády okolních zemí. Například v Turecku je v současnosti 1 889 780 uprchlíků, v Iráku 2 019 050, v Jordánsku asi 1 000 000.

Po krátkém setrvání v těchto táborech se řada rodin rozhodne podstoupit náročnou a nebezpečnou cestu na západ do Evropy.

Zdroje:

<https://www.euroskop.cz/8962/26126/clanek/cesko-ma-skoro-nejmin-zadosti-o-azyl-z-eu/>

Statistiky Ministerstva vnitra ČR: <http://www.mvcr.cz/clanek/statisticke-zpravy-o-mezinarodni-ochrane-za-jednotlive-mesice-v-roce-2015.aspx>

Statistiky o migraci a žádostech o azyl na Eurostatu: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/asylum-and-managed-migration/statistics-illustrated/AJ>

Žádosti o azyl v jednotlivých členských zemích EU v roce 2015: <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=tps00189&language=en/AJ>

Žádosti o azyl podané v EU v letech 2008 – 2015 (rok 2015 není kompletně sečten):
<http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=tps00191&language=en/Aj>

Úřad Vysokého komisaře pro uprchlíky OSN: <http://www.unhcr.org/56701b969.html/AJ>

Názorové proudy

Pro

Nerodí se mnoho dětí a Evropa „vymírá“, je potřeba dalších lidí, abychom si udrželi ekonomickou sílu.

Lidé jiných kultur nás obohatí, můžeme se od sebe navzájem učit.

Evropa by jako vyspělý a bohatý kontinent měla pomáhat těm, kteří nemají takové štěstí. Její obyvatelé mohou jednou podobnou pomoc také potřebovat.

Podle mezinárodního práva máme povinnost pomoci těm, kdo prchají před válkou a pronásledováním, tedy uprchlíkům.

Lidé se vždy v historii stěhovali a migrovali, ať už proto, že šli za lepším životem, nebo proto, že utíkali před nebezpečím. Obyvatelé dnešní České republiky např. ve 20. století utíkali před nacistickým či komunistickým režimem. Další odcházeli proto, aby si za hranicemi našli práci a mohli žít pohodlnější život. Řada z nich překračovala hranice nelegálně. Tito lidé očekávali, že jim jejich hostitelé pomohou. Totéž očekávají dnešní migranti od nás.

Proti

Uprchlíci a další migranti mají jiné náboženství i kulturu a řada místních se obává, že se nebudou schopni zařadit do naší společnosti.

Lidé, kteří sem přicházejí, nechtějí pracovat a přizpůsobit se našim normám. Chtějí si jen užívat pohodlného života.

Lidé, kteří sem přicházejí, jsou vysláni teroristy a představují tak pro Evropu reálné nebezpečí.

Evropa má svých problémů dost, nemůže se postarat o miliony lidí, kteří opustili své domovy. Pokud budeme vůči uprchlíkům a migrantům vstřícní, povzbudíme další statisíce či miliony lidí k tomu, aby se vydali na cestu do Evropy.

Musíme řešit příčiny migrační krize. Jinými slovy zajistit, aby ti lidé neměli důvod utíkat. Ukončíme válku v Sýrii, spolupracujeme s okolními státy.

Otázky:

Myslíte si, že mají ekonomičtí migranti právo hledat lepší život v jiné zemi? Kdo je ekonomický migrant? Ten, kdo si chce najít lépe placenou práci, aby si mohl postavit větší dům? Ten, kdo chce svým dětem zajistit lepší vzdělání? Ten, kdo v zemi původu žije pod hranicí chudoby a není schopen zajistit své rodině dostatek jídla?

Jak vypadá evropský sen? Co očekávají lidé, kteří se vydají na cestu do Evropy?

Mohou přistěhovalci vyřešit demografický problém Evropy? Jinými slovy, mohou zajistit vyšší porodnost a tím i větší podíl ekonomicky aktivních obyvatel?

Je možné integrovat lidi s odlišnou kulturou a odlišným náboženstvím do naší společnosti? Budou tito lidé schopni studovat, pracovat, žít podle našich pravidel?

Mohou si nově příchozí uchovat svou kulturu, své tradice a zvyky? Měla by na ně brát většinová společnost ohled (např. umožnit jim slavit vlastní svátky, poskytnout jim volno v jiné dny, než je běžné u nás, přizpůsobit jim jídelníček ve škole, atd.)?

Jak je možné, že řada Evropanů odmítá pomoc uprchlíkům, kteří na ni mají podle mezinárodního práva nezpochybnitelný nárok?

Co by vás mohlo přimět k tomu, abyste se vydali na cestu? Abyste na dlouhou dobu či navždy opustili svůj domov, svou zemi, své přátele a známé, někdy i rodinu? Byli byste toho schopni? Proč a za jakých podmínek ano, proč naopak ne? Jak by měla vypadat vaše cílová stanice, místo, kde začnete znovu žít, chodit do školy, pracovat,...

Jsme schopni ukončit válku v Sýrii? Pokud ano, jak? A pokud válka skončí, bude to stačit? Zastavíme tím migrační vlnu?